

EBA/GL/2019/02

---

25 Февруари 2019 г.

Насоки за възлагане на дейности на вЪншни изпълнители

---

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на настоящите насоки

1. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.¹ Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи и финансовите институции трябва да положат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как следва да се прилага правото на Съюза в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорните си процеси), включително когато насоките са предназначени основно за институциите и платежните институции.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до ([дд.мм.гггг]) компетентните органи трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки или, в противен случай – да изложат причините за неспазването им. Ако в посочения срок не постъпи уведомление, ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да бъдат изпратени чрез подаване на формуляра, който може да бъде намерен на уебсайта на ЕБО, на адрес: compliance@eba.europa.eu, като се посочи референтен номер „ЕВА/GL/2019/02“. Уведомленията следва да бъдат подадени от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на съответствието трябва също да бъде докладвана на ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО съгласно член 16, параграф 3.

---

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. Настоящите насоки определят правилата за вътрешно управление, включително разумното управление на риска, които институциите, платежните институции и институциите за електронни пари следва да прилагат, когато възлагат на външни изпълнители функции, по-специално по отношение на възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители.
6. В насоките се уточнява как посочените в предходната точка правила следва да бъдат преразглеждани и наблюдавани от компетентните органи, в контекста на член 97 от Директива 2013/36/ЕС², процеса на надзорен преглед и оценка (ПНПО), член 9, параграф 3 от Директива 2015/2366/ЕС³, член 5, параграф 5 от Директива 2009/110/ЕО⁴, като изпълняват задължението си да наблюдават непрекъснатото съответствие от страна на субектите, за които са предназначени тези насоки, с условията за техния лиценз.

Адресати

7. Настоящите насоки са предназначени за компетентните органи, определени в член 4, параграф 1, точка 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013⁵, включително Европейската централна банка по отношение на въпроси, свързани със задачите, които са ѝ възложени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1024/2013⁶, по отношение на институциите, определени в член 4, параграф 1, точка 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013; на платежните институции по смисъла на член 4, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/2366 и на институциите за електронни пари по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, които предоставят само услугата по точка 8 от приложение I към Директива (ЕС) 2015/2366, не

---

² Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО.

³ Директива 2015/2366/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕО и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО.

⁴ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО.

⁵ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁶ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции.

са включени в обхвата на приложение на настоящите насоки в съответствие с член 33 от посочената директива.

8. За целите на настоящите насоки всяко позоваване на „платежни институции“ се отнася и за „институции за електронни пари“, а всяко позоваване на „платежни услуги“ се отнася и за „издаване на електронни пари“.

Обхват на прилагане

9. Без да се засягат Директива 2014/65/ЕС⁷ и Делегиран регламент (ЕС) 2017/565⁸ (който съдържа изисквания по отношение на възлагането на дейности на външни изпълнители от институциите, предоставящи инвестиционни услуги и извършващи инвестиционни дейности, както и съответните насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари по отношение на инвестиционните услуги и дейности), институциите, определени в член 3, параграф 1, точка 3 от Директива 2013/36/ЕС, следва да спазват тези насоки на индивидуална основа, на подконсолидирана основа и на консолидирана основа. Компетентните органи могат да приложат освобождаване от прилагането на индивидуална основа съгласно член 21 от Директива 2013/36/ЕС или член 109, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС във връзка с член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Институциите, обхванати от Директива 2013/36/ЕС, следва да спазват тази директива и настоящите насоки на консолидирана и подконсолидирана основа, както е предвидено в член 21 и членове 108 – 110 от Директива 2013/36/ЕС.
10. Без да се засяга член 8, параграф 3 от Директива (ЕС) 2015/2366 и член 5, параграф 7 от Директива 2009/110/ЕО, платежните институции и институциите за електронни пари следва да спазват настоящите насоки на индивидуална основа.
11. Компетентните органи, отговарящи за надзора на институциите, платежните институции и институциите за електронни пари, следва да спазват настоящите насоки.

Определения

12. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и определени в Директива 2013/36/ЕС, Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива 2009/110/ЕО, Директива (ЕС) 2015/2366 и насоките на ЕБО относно вътрешното управление⁹, имат същото значение в настоящите насоки. В допълнение, за целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:

---

⁷ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

⁸ Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 1).

⁹ <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->

Възлагане на дейности на външни изпълнители	означава всяка форма на споразумение между институция, платежна институция или институция за електронни пари и доставчик на услуги, чрез което доставчикът на услуги извършва процес, услуга или дейност, които институцията, платежната институция или институцията за електронни пари иначе биха извършвали сами.
Функция	означава процеси, услуги или дейности.
Критична или важна функция ¹⁰	означава функция, която се счита за критична или важна, както е посочено в раздел 4 от настоящите насоки.
Възлагане на дейност на подизпълнител	означава ситуация, при която доставчикът на услуги по силата на споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители допълнително прехвърля функцията, възложена на външен изпълнител, на друг доставчик на услуги. ¹¹
Доставчик на услугата	означава субект трета страна, който извършва възложени на външен изпълнител процес, услуга или дейност или части от тях по силата на споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители.
Услуги в облак	означава услуги, предоставяни чрез обработка на данни в облак, а именно – модел за реализиране на повсеместен, удобен мрежов достъп по заявка до споделен набор от изчислителни ресурси с възможност за конфигуриране (напр. мрежи, сървъри, хранилища, приложения и услуги), които бързо могат да бъдат обезпечавани и реализирани с минимални усилия за управление или взаимодействие с доставчика на услуги.
Публичен облак	означава инфраструктура за услуги в облак, която може открито да се използва от широката общественост.

¹⁰ Формулировката „критична или важна функция“ се основава на формулировката, използвана в Директива 2014/65/ЕС (ДПФИ II) и Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията за допълване на ДПФИ II, и се използва само с цел възлагане на дейности на външни изпълнители; това не е свързано с определението за „критични функции“ за целите на рамката за възстановяване и реструктуриране, както е определено в член 2, параграф 1 (35) от Директива 2014/59/ЕС (ДВПБ).

¹¹ За целите на оценката се прилагат разпоредбите на раздел 3; възлагането на подизпълнител също така е посочено в други документи на ЕБО като „верига на възлагане на дейности на външни изпълнители“ или „последващо възлагане на външни изпълнители по веригата“.

Частен облак	означава инфраструктура за услуги в облак, която може да се използва само от една институция или платежна институция.
Общностен облак	означава инфраструктура за услуги в облак, която може да се използва само от конкретна общност от институции или платежни институции, включително няколко институции, принадлежащи към една група.
Хибриден облак	означава инфраструктура за услуги в облак, която е съставена от две или повече обособени инфраструктури за услуги в облак.
Ръководен орган	означава орган или органи на институцията или на платежната институция, назначени в съответствие с националното законодателство, които са оправомощени да определят стратегията, целите и общата насока на институцията или платежната институция, и които упражняват контрол и наблюдение върху вземането на решения на управленско равнище и включват лицата, които действително управляват стопанската дейност на институцията или платежната институция и директорите и лицата, отговарящи за управлението на платежната институция.

3. Въвеждане

Дата на прилагане

13. С изключение на точка 63, буква б), настоящите насоки се прилагат от 30 септември 2019 г. за всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, които са сключени, преразгледани или изменени на или след тази дата. Точка 63, буква б) се прилага от 31 декември 2021 г.
14. Институциите и платежните институции следва да преразгледат и да изменят съществуващите споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители с оглед да се гарантира, че те са в съответствие с настоящите насоки.
15. Ако до 31 декември 2021 г. не бъде приключен прегледа на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители на критични или важни функции, институциите и платежните институции следва да информират своя компетентен орган за този факт, включително за планираните мерки за приключване на прегледа или на евентуалната стратегия за изход.

Преходни разпоредби

16. Институциите и платежните институции следва да допълнят документацията на всички съществуващи споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, с изключение на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители към доставчици на услуги в облак, в съответствие с настоящите насоки след първата дата на подновяване на всяко съществуващо споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители, но не по-късно от 31 декември 2021 г.

Отмяна

17. Насоките на Комитета на европейските банкови надзорници относно възлагането на дейности на външни изпълнители от 14 декември 2006 г. и препоръките на ЕБО за възлагане на външни изпълнители на дейности в облак¹² се отменят, считано от 30 септември 2019 г.

---

¹² Препоръки за възлагане на външни изпълнители на дейности в облак (EBA/REC/2017/03).

4. Насоки за възлагане на дейности на външни изпълнители

Дял I — Пропорционалност: прилагане на ниво група и институционални защитни схеми

1 Пропорционалност

18. Когато спазват или контролират спазването на настоящите насоки, институциите, платежните институции и компетентните органи следва да се съобразяват с принципа на пропорционалност. Принципът на пропорционалност има за цел да гарантира, че правилата за управление, включително тези, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители, са съвместими с индивидуалния рисков профил, естеството и бизнес модела на институцията или платежната институция, както и мащаба и сложността на тяхната дейност, така че целите на регулаторните изисквания да бъдат ефективно постигнати.
19. Когато прилагат изискванията, определени в настоящите насоки, институциите и платежните институции следва да вземат предвид: колко сложни са функциите, възложени на външни изпълнители; произтичащите от споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители рискове; критичността или важността на възложената функция; и потенциалното въздействие на възлагането на дейности на външни изпълнители върху непрекъснатостта на техните дейности.
20. Когато прилагат принципа на пропорционалност, институциите, платежните институции и компетентните органи¹³ следва да вземат предвид критериите, посочени в дял I от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление в съответствие с член 74, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС.

2 Възлагане на дейности на външни изпълнители от групи и институции, които са членове на институционална защитна схема

---

¹³ Платежните институции следва да реферират към насоките на ЕБО съгласно Втора директива за платежните услуги (ДПУ2) относно информацията, която трябва да бъде предоставена за лицензирането на платежните институции и институциите за електронни пари, и регистрацията на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, които са на разположение на уебсайта на ЕБО на следния адрес: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

21. В съответствие с член 109, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС настоящите насоки следва да се прилагат и на подконсолидирана, и на консолидирана основа, като се отчита обхвата на пруденциална консолидация на институцията.¹⁴ За тази цел предприятията майки от ЕС, или предприятието майка в държава членка, следва да гарантират, че правилата за вътрешно управление, процесите и механизмите в техните дъщерни предприятия, включително платежните институции, са последователни, добре интегрирани и подходящи за ефективното прилагане на настоящите насоки на всички съответни нива.
22. В съответствие с точка 21 институциите и платежните институции и институциите, които в качеството си на членове на институционална защитна схема използват осигурени на централно ниво правила за управление, следва да спазват следните изисквания:
- а) ако тези институции или платежни институции имат споразумения за възлагане на дейности на външен изпълнител с доставчици на услуги в рамките на групата или на институционалната защитна схема ¹⁵, ръководният орган на тези институции или платежни институции запазва пълната отговорност за спазването на всички регулаторни изисквания и ефективното прилагане на настоящите насоки също и по отношение на тези условия за възлагане;
  - б) когато тези институции или платежни институции възлагат оперативните задачи на функциите за вътрешен контрол, на доставчик на услуги в рамките на групата или на институционалната защитна схема във връзка с наблюдението и одита на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители, институциите следва да гарантират също и за тези споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, че тези оперативни задачи се изпълняват ефективно, включително чрез получаване на подходящи доклади.
23. В допълнение към точка 22 институциите и платежните институции в рамките на група, за които не е предоставено освобождаване въз основа на член 109 от Директива 2013/36/ЕС и член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, институциите, които са централен орган или които са трайно свързани с централен орган, за който не е предоставено освобождаване въз основа на член 21 от Директива 2013/36/ЕС, или институциите, които са членове на институционална защитна схема, следва да вземат предвид следното:
- а) ако оперативното наблюдение на възлагането на дейности на външни изпълнители е централизирано (напр. като част от рамково споразумение за наблюдение на споразуменията за възлагането дейности на външни изпълнители), институциите и платежните институции следва да гарантират, че

---

¹⁴ Направете справка с член 4, параграф 1, точки (47) и (48) от Регламент (ЕС) № 575/2013 относно обхвата на консолидацията.

¹⁵ В съответствие с член 113, параграф 7 от РКИ институционалната защитна схема означава договорно или нормативно установено споразумение във връзка със задълженията, което защитава институциите, които са членове на схемата, и по-специално подsigурява при необходимост тяхната ликвидност и платежоспособност с оглед избягването на несъстоятелност.

поне за възложените на външни изпълнители критични или важни функции е възможно да се извършва и независимо наблюдение на доставчика на услуги, и подходящ контрол от всяка институция или платежна институция, включително като се получават, поне веднъж годишно и при поискване от функцията за централизирано наблюдение, доклади, включващи най-малко обобщение на оценката на риска и наблюдение на изпълнението. Освен това институциите и платежните институции следва да получават от функцията за централизирано наблюдение обобщение на съответните одиторски доклади за възлагане на критични или важни дейности на външни изпълнители, а при поискване — и пълния одиторски доклад;

- б) институциите и платежните институции следва да гарантират, че техният ръководен орган ще бъде надлежно информиран за съответните планирани промени по отношение на доставчиците на услуги, които се наблюдават централизирано, и за потенциалното въздействие на тези промени върху предоставяните критични или важни функции, включително обобщение на анализа на риска, включително правните рискове, спазването на регулаторните изисквания и въздействието върху нивата на обслужване, за да може да оцени въздействието на тези промени;
- в) когато тези институции и платежни институции в рамките на групата, институциите, свързани с централен орган, или институциите, които са част от институционална защитна схема, разчитат на централизирана оценка преди възлагането на дейности на външни изпълнители, както е посочено в раздел 12, всяка институция и платежна институция следва да получи обобщение на оценката и да се увери, че в нея се взема под внимание специфичната ѝ структура и рисковете в рамките на процеса на вземане на решения;
- г) когато регистърът на всички съществуващи споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, определени в раздел 11, е създаден и се поддържа централизирано в рамките на групата или институционалната защитна схема, компетентните органи, всички институции и платежни институции следва да могат да получат своя индивидуален регистър без ненужно забавяне. Този регистър следва да включва всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, включително такива с доставчици на услуги в рамките на тази група или институционална защитна схема;
- д) когато тези институции и платежни институции разчитат на план за изход във връзка с критична или важна функция, която е установена на ниво група, в рамките на институционалната защитна схема или от централния орган, всички институции и платежни институции следва да получат обобщение на плана и да се уверят, че планът може да бъде изпълнен ефективно.

24. Когато е предоставено освобождаване съгласно член 21 от Директива 2013/36/ЕС или член 109, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС във връзка с член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, разпоредбите на настоящите насоки следва да се прилагат от предприятието майка в държава членка за него и за неговите дъщерни предприятия или от централния орган и свързаните с него дружества като цяло.
25. Институциите и платежните институции, които са дъщерни предприятия на предприятие майка от ЕС или на предприятие майка в държава членка, за които не е предоставено освобождаване въз основа на член 21 от Директива 2013/36/ЕС или член 109, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС във връзка с член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да гарантират, че спазват тези насоки на индивидуална основа.

Дял II — Оценка на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители

3 Възлагане на дейности на външни изпълнители

26. Институциите и платежните институции следва да установят дали дадено споразумение с трета страна попада в обхвата на определението за възлагане на дейности на външни изпълнители. В рамките на тази оценка следва да се вземе предвид дали функцията (или част от нея), която е възложена на доставчик на услуги, се извършва от него периодично или текущо и дали тази функция (или част от нея) обикновено би попадала в обхвата на функциите, които биха били изпълнявани или е реалистично да се изпълняват от институции или платежни институции, дори ако институцията или платежната институция не са изпълнявали тази функция в миналото.
27. Когато дадено споразумение с доставчик на услуги обхваща множество функции, институциите и платежните институции следва да вземат предвид в оценката си всички аспекти на споразумението, например дали предоставяната услуга включва осигуряване на хардуер за съхраняване и архивиране на данни, двата аспекта следва да се разглеждат заедно.
28. Като общ принцип, институциите и платежните институции не следва да разглеждат следното като възлагане на дейности на външни изпълнители:
- а) функция, за която има законово изискване да се изпълнява от доставчик на услуги, например задължителен одит;
  - б) услуги, свързани с пазарна информация (например предоставянето на данни от Bloomberg, Moody's, Standard & Poor's, Fitch);
  - в) глобални мрежови инфраструктури (напр. Visa, MasterCard);

- г) споразумения за клиринг и сетълмент между клирингови къщи, централни контрагенти и институции за сетълмент и техните членове;
- д) глобални инфраструктури за трансфер на финансови съобщения, които подлежат на надзор от съответните органи;
- е) кореспондентски банкови услуги; и
- ж) извършване на услуги, които институцията или платежната институция в противен случай не би предприела (напр. консултиране от архитект, предоставяне на правно становище и представителство пред съда и административните органи, почистване, градинарство и поддържане на помещенията на институцията или платежната институция, медицински услуги, обслужване на служебни автомобили, кетъринг услуги, услуги, свързани с автомати за продажба на стоки, административни услуги, пътнически услуги, куриерски услуги, рецепционисти, секретари и оператори на разпределителни табла), стоки (напр. пластмасови карти, картови четци, канцеларски принадлежности, персонални компютри, мебели) или комунални услуги (напр. електроенергия, газ, вода, телефонни линии).

4 Критични или важни функции

29. Институциите и платежните институции следва винаги да считат дадена функция за критична или важна в следните ситуации:¹⁶

- а) когато грешка или провал при нейното изпълнение биха засегнали съществено:
  - i. продължаване спазването на условията за издаване лицензите им или на другите им задължения съгласно Директива 2013/36/ЕС, Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива 2014/65/ЕС, Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО и техните регулаторни задължения;
  - ii. финансовите им показатели; или
  - iii. надеждността или непрекъснатостта на предоставяните банкови и платежни услуги и дейности;
- б) когато оперативните задачи на функциите за вътрешен контрол са възложени на външни изпълнители, освен ако при оценката се установи, че неизпълнението на възложената функция или неправилното изпълнение на възложената на външен

---

¹⁶ Вж. също член 30 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива № 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива.

изпълнител функция не би оказало отрицателно въздействие върху ефективността на функцията за вътрешен контрол;

- в) когато възнамеряват да възложат функциите по банков дейности или платежни услуги на външни изпълнители до степен, при която би се изисквал лиценз¹⁷ от компетентен орган, както е посочено в раздел 12.1.

30. Когато става въпрос за институции, следва да се обърне специално внимание на оценката на критичността или важността на функциите, ако възлагането на дейности на външни изпълнители се отнася до функции, свързани с основни бизнес линии и критични функции, определени в член 2, параграф 1, точки 35 и 36 от Директива 2014/59/ЕС¹⁸, и определени от институциите, въз основа на критериите, посочени в членове 6 и 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2016/778 на Комисията.¹⁹ Функциите, които са необходими за извършването на дейности в рамките на основни бизнес линии или критични функции, следва да се считат за критични или важни функции за целите на настоящите насоки, освен ако при оценката си институцията не установи, че неизпълнението на възложената функция или неподходящото предоставяне на възложената на външен изпълнител функция не би оказало отрицателно въздействие върху оперативната непрекъснатост на основната бизнес линия или критичната функция.

31. Когато се оценява дали дадено споразумение за възлагане на дейност на външен изпълнител е свързано с функция, която е критична или важна, институциите и платежните институции следва да вземат предвид, заедно с резултатите от оценката на риска, описана в раздел 12.2, най-малко следните фактори:

- а) дали споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител е пряко свързано с предоставянето на банковите дейности или платежните услуги²⁰, за които те имат издаден лиценз;
- б) потенциалното въздействие на всяко прекъсване на възложената на външен изпълнител функция или невъзможността на доставчика на услуги да предоставя услугата непрекъснато на договорените нива на обслужване по отношение на:

---

¹⁷ Вж. дейностите, изброени в приложение I към Директива 2013/36/ЕС.

¹⁸ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (Директива за възстановяване и реструктуриране на банките (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

¹⁹ Делегиран регламент (ЕС) 2016/778 на Комисията от 2 февруари 2016 г. за допълване на Директива № 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на обстоятелствата и условията, при които плащането на извънредни последващи вноски може да бъде частично или изцяло отложено, както и относно критериите за определяне на дейностите, услугите и операциите във връзка с критичните функции, както и за определяне на стопанските дейности и свързаните с тях услуги по отношение на основните стопански дейности (ОВ L 131, 20.5.2016 г., стр. 41).

²⁰ Вж. дейностите, изброени в приложение I към Директива 2013/36/ЕС.

- i. тяхната финансова стабилност и жизнеспособност в краткосрочен и дългосрочен план, включително, ако е приложимо, техните активи, капитал, разходи, финансиране, ликвидност, печалби и загуби;
  - ii. непрекъснатостта на стопанските им дейности и оперативната им устойчивост;
  - iii. техния операционен риск, включително поведенчески риск, свързан с информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и правни рискове;
  - iv. техните репутационни рискове;
  - v. когато е приложимо, планиране на възстановяването и реструктурирането, възможността за реструктуриране и непрекъснатостта на операциите в случай на ситуация на ранна намеса, възстановяване или реструктуриране;
- в) потенциалното въздействие на споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител върху тяхната способност:
  - i. да идентифицират, наблюдават и управляват всички рискове;
  - ii. да спазват всички правни и регулаторни изисквания;
  - iii. да провеждат подходящи одити във връзка с възложената на външни изпълнители функция;
- г) потенциалното въздействие върху услугите, предоставяни на техните клиенти;
- д) всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, общата експозиция на институцията или платежната институция към един и същ доставчик на услуги и потенциалното кумулативно въздействие на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители в една и съща сфера на дейност;
- е) размера и сложността на засегнатата област на стопанска дейност;
- ж) възможността предложеното споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители да бъде разширено, без замяна или преразглеждане на основното споразумение;
- з) възможността за прехвърляне на предложеното споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител на друг доставчик на услуги, ако е необходимо или желателно — както по силата на договор, така и на практика, включително очакваните рискове, пречките пред непрекъснатостта на дейността, разходите и времевата рамка за това („заменяемост“);

- и) възможността за повторно интегриране на възложената на външни изпълнители функция в институцията или платежната институция, ако е необходимо или желателно;
- й) защитата на данни и потенциалното въздействие от нарушаването на поверителността или невъзможността да се гарантира наличността и неприкосновеността на данните за институцията или платежната институция и нейните клиенти, включително, но без да се ограничава до съответствие с Регламент (ЕС) № 2016/679²¹.

---

²¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

Дял III —Рамка за управление

5 Рамка за надеждно управление и риск от трета страна

32. Като част от общата рамка за вътрешен контрол²², включително механизмите за вътрешен контрол²³, институциите и платежните институции следва да разполагат с цялостна рамка за управление на риска за цялата институция, която да обхваща всички бизнес линии и вътрешни звена. Съгласно тази рамка институциите и платежните институции следва да идентифицират и управляват всички свои рискове, включително рисковете, произтичащи от споразумения с трети страни. Рамката за управление на риска следва също да дава възможност на институциите и платежните институции да вземат добре информирани решения относно поемането на рискове и да гарантират подходящото прилагане на мерките за управление на риска, включително по отношение на кибер рискове.²⁴
33. Като вземат предвид принципа на пропорционалност в съответствие с раздел 1, институциите и платежните институции следва да идентифицират, оценяват, наблюдават и управляват всички рискове, произтичащи от споразумения с трети страни, на които те са или могат да бъдат изложени, независимо дали тези споразумения са свързани с възлагане на дейности на външни изпълнители. Рисковете, и по-специално операционните рискове, на всички споразумения с трети страни, включително посочените в точки 26 и 28, следва да се оценяват в съответствие с раздел 12.2.
34. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че спазват всички изисквания съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, включително по отношение на своите споразумения с трети страни и за възлагането на дейности на външни изпълнители.

6 Рамка за надеждно управление и възлагане на дейности на външни изпълнители

35. Възлагането на функции на външни изпълнители не може да води до делегиране на отговорностите на ръководния орган. Институциите и платежните институции остават изцяло отговорни и се отчитат за спазването на всички свои регулаторни задължения, включително за възможността да осъществяват контрол върху възложените на външни изпълнители критични или важни функции.
36. Ръководният орган винаги е изцяло отговорен и се отчита най-малко за:

---

²² Институциите следва да правят справка с дял V от насоките на ЕБО относно вътрешното управление.

²³ Вж. също член 11 от Директива 2015/2366 (ДПУ2).

²⁴ Вж. също насоките на ЕБО относно управлението на риска в областта на ИКТ и сигурността (<https://eba.europa.eu/-/eba-consults-on-guidelines-on-ict-and-security-risk-management>) и основните елементи на Г-7 за управление на кибер рискове на трети страни във финансовия сектор (https://ec.europa.eu/info/publications/g7-fundamental-elements-cybersecurity-financial-sector_en).

- а) гарантирането, че институцията или платежната институция изпълнява текущо условията, които са предвидени, за да запази лиценза си, включително всички условия, наложени от компетентния орган;
- б) вътрешната организация на институцията или платежната институция;
- в) идентифицирането, оценката и управлението на конфликтите на интереси;
- г) определянето на стратегиите и политиките на институцията или платежната институция (напр. бизнес модела, рисковия апетит, рамката за управление на риска);
- д) контрол върху ежедневно управление на институцията или платежната институция, включително управлението на всички рискове, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители; и
- е) контролната роля на ръководния орган в надзорната му функция, включително контрол и наблюдение на вземането на управленски решения.

37. Възлагането на дейности на външни изпълнители не следва да понижава изискванията за пригодност, които се прилагат по отношение на членовете на ръководния орган, директорите и лицата, отговарящи за управлението на платежната институция, и лицата, заемащи ключови позиции. Институциите и платежните институции следва да разполагат с подходяща компетентност и достатъчно и подходящо квалифицирани кадри, за да се гарантира подходящо управление и контрол на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители.

38. Институциите и платежните институции следва:

- а) ясно да определят отговорностите за документацията, управлението и контрола на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- б) да отделят достатъчно ресурси, за да гарантират спазването на всички правни и регулаторни изисквания, включително настоящите насоки и документацията и наблюдението на всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- в) като вземат предвид раздел 1 от настоящите насоки, да създадат функция за възлагане на дейности на външни изпълнители или да определят старши служител, който да се отчита пряко на ръководния орган (напр. лице, заемащо ключова контролна позиция) и да е отговорен за управление и контрол на рисковете, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители, като част от рамката за вътрешен контрол на институциите, и за наблюдение на документирането на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители. Малките и не толкова сложни институции или платежни институции следва да осигуряват като минимум ясно разделение на задачите и

отговорностите за управлението и контрола на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители и могат да прехвърлят функцията за възлагане на дейности на външни изпълнители на член на ръководния орган на институцията или на платежната институция.

39. Институциите и платежните институции следва да извършват по всяко време достатъчно дейности и да не се превръщат в „празни черупки“ или „дружества — пощенски кутии“. За тази цел, те следва:

- а) във всеки един момент да отговарят на всички условия за издаване на лиценза си²⁵, включително ръководният орган ефективно да изпълнява отговорностите си, посочени в точка 36 от настоящите насоки;
- б) да запазят ясна и прозрачна организационна рамка и структура, която им позволява да гарантират спазването на правните и регулаторните изисквания;
- в) когато оперативните задачи на функциите по вътрешен контрол са възложени на външни изпълнители (напр. в случай на възлагането на дейности на външни изпълнители в рамките на групата или възлагане на дейности на външни изпълнители в рамките на институционалните защитни схеми), да упражняват подходящ контрол и да са в състояние да управляват рисковете, произтичащи от възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители; и
- г) да разполагат с достатъчно ресурси и капацитет, за да гарантират спазването на букви а) — в).

40. При възлагането на дейности на външни изпълнители институциите и платежните институции следва най-малко да гарантират, че:

- а) могат да вземат и изпълняват решения, свързани с техните стопански дейности и критични или важни функции, включително по отношение на тези, които са възложени на външни изпълнители;
- б) поддържат реда при осъществяването на своята стопанска дейност и банковите и платежните услуги, които предоставят;

---

²⁵ Вж. също така регулаторните технически стандарти (ПТС) по член 8, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС относно информацията, която трябва да се предоставя за лицензирането на кредитните институции, и техническите стандарти за изпълнение съгласно член 8, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС относно стандартни формуляри, образци и процедури за информацията, изисквана за лицензирането на кредитни институции (<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/rts-and-its-on-the-authorisation-of-credit-institutions>).

За платежните институции, направете справка с насоките на ЕБО съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 (ДПУ2) относно информацията, която трябва да бъде предоставена за лицензирането на платежните институции и институциите за електронни пари и за регистрацията на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка (<https://eba.europa.eu/documents/10180/1904583/Final+Guidelines+on+Authorisations+of+Payment+Institutions+%28EBA-GL-2017-09%29.pdf>).

- в) рисковете, свързани с настоящите и планираните споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, се идентифицират, оценяват, управляват и редуцират по подходящ начин, включително рисковете, свързани с ИКТ и финансовите технологии (финтех);
- г) налице са подходящи споразумения за поверителност по отношение на данните и друга информация;
- д) поддържа се подходящ поток от относима информация с доставчиците на услуги;
- е) що се отнася до възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители, те могат да предприемат поне едно от следните действия в рамките на подходящ срок:
  - i. прехвърляне на функцията към алтернативни доставчици на услуги;
  - ii. обратно интегриране на функцията; или
  - iii. прекратяване на стопанските дейности, които зависят от функцията.
- ж) когато лични данни се обработват от доставчици на услуги, установени в ЕС и/или в трети държави, се прилагат подходящи мерки, а данните се обработват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

7 Политика на възлагане на дейности на външни изпълнители

41. Ръководният орган на дадена институция или платежна институция²⁶, която има сключени споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители или планира сключването на такива споразумения, следва да одобрява, редовно да преразглежда и актуализира писмена политика за възлагане на дейности на външни изпълнители и да гарантира нейното прилагане на индивидуална, подконсолидирана и консолидирана основа. За институциите политиката на възлагане на дейности на външни изпълнители следва да бъде в съответствие с раздел 8 от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление, и по-специално следва да взема предвид изискванията, посочени в раздел 18 (нови продукти и значителни промени) от тези насоки. Платежните институции могат също така да приведат политиките си в съответствие с раздели 8 и 18 от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление.
42. Политиката следва да включва основните фази от жизнения цикъл на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители и да определя принципите,

---

²⁶ Вж. също насоките на ЕБО относно мерките за сигурност за операционните рискове и рисковете, свързани със сигурността, за платежните услуги съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 (Втора директива за платежните услуги), които са на разположение на адрес: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

отговорностите и процесите във връзка с възлагането на дейности на външни изпълнители. По-специално политиката следва да обхваща най-малко:

- а) отговорностите на ръководния орган в съответствие с точка 36, включително неговото участие, ако е целесъобразно, в процеса на вземане на решения относно възлагане на критични или важни функции на външни изпълнители;
- б) включването на бизнес линии, функции за вътрешен контрол и участието на други лица по отношение на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- в) планирането на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители, включително:
  - i. определянето на бизнес изискванията по отношение на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители;
  - ii. критериите, включително посочените в раздел 4, и процесите за определяне на критичните или важните функции;
  - iii. идентифицирането, оценката и управлението на риска в съответствие с раздел 12.2;
  - iv. комплексни проверки на потенциалните доставчици на услуги, включително мерките, изисквани съгласно раздел 12.3;
  - v. процедури за идентифициране, оценка, управление и редуциране на потенциални конфликти на интереси в съответствие с раздел 8;
  - vi. планиране на непрекъснатост на стопанската дейност в съответствие с раздел 9;
  - vii. процеса на одобрение на нови споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- г) изпълнението, наблюдението и управлението на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители, включително:
  - i. текущата оценка на работата на доставчика на услуги в съответствие с раздел 14;
  - ii. процедурите за получаване на уведомления и реакция при промени на споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител или относно самия него (напр. в неговото финансово състояние, организационна структура или структура на собственост, възлагане на дейност на подизпълнител);

- iii. независимия преглед и одита на спазването на правните и регулаторните изисквания и политики;
  - iv. процесите за подновяване;
- д) документацията и архивирането на документация, като се вземат предвид изискванията в раздел 11;
- е) стратегиите за изход и процедурите за прекратяване, включително изискване за документиран план за изход за всяка критична или важна функция, която ще бъде възложена на външен изпълнител, когато такъв изход се счита за възможен, като се вземат предвид евентуалните прекъсвания на услугата или неочакваното прекратяване на споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител.
43. В политиката за възлагане на дейности на външни изпълнители следва да се прави разграничение между:
- а) възлагане на критични или важни функции на външни изпълнители и други споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители;
  - б) възлагане на дейности на доставчици на услуги, които са получили лиценз от компетентен орган, и такива, които не са;
  - в) вътрешногрупови споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители в рамките на една и съща институционална защитна схема (включително субекти, притежавани индивидуално или колективно от институции в рамките на институционалната защитна схема) и възлагане на дейности на външни изпълнители извън групата; и
  - г) възлагане на дейности на външни изпълнители към доставчици на услуги, намиращи се в държава членка и в трети държави.
44. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че политиката обхваща идентифицирането на следните потенциални ефекти от критични или важни споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, както и че те се вземат предвид в процеса на вземане на решения:
- а) рисковия профил на институцията;
  - б) способността да упражнява контрол върху доставчика на услуги и да управлява рисковете;
  - в) мерките за осигуряване на непрекъснатост на дейността; и

г) изпълнението на стопанската им дейност.

8 Конфликти на интереси

45. Институциите в съответствие с дял IV, раздел 11 от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление²⁷ и платежните институции следва да идентифицират, оценяват и управляват конфликтите на интереси по отношение на своите споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители.
46. Когато възлагането на дейности на външни изпълнители поражда съществени конфликти на интереси, включително между субекти в рамките на една и съща група или институционална защитна схема, институциите и платежните институции трябва да предприемат подходящи мерки за управление на тези конфликти на интереси.
47. Когато функциите се предоставят от доставчик на услуги, който е част от група или член на институционална защитна схема или който се притежава от институцията, платежната институция, групата или институциите, които са членове на институционална защитна схема, условията, включително финансовите условия, за възложената на външни изпълнители услуга следва да бъдат определени независимо. Въпреки това, в рамките на ценообразуването на услугите, взаимодействията, произтичащи от предоставянето на еднакви или сходни услуги на няколко институции в рамките на група или институционална защитна схема, може да се вземат предвид, при условие че самият доставчик на услуги остава жизнеспособен като самостоятелно предприятие; в рамките на група това следва да не зависи от неизпълнението на задължения от друг субект от групата.

9 Планове за непрекъснатост на дейността

48. Институциите, в съответствие с изискванията на член 85, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС и дял VI от насоките на ЕБО относно вътрешното управление²⁸ и платежните институции следва да разполагат с подходящи планове за непрекъснатост на дейността по отношение на възложени на външни изпълнители критични или важни функции, да ги поддържат и периодично да ги проверяват. Институциите и платежните институции в рамките на група или институционална защитна схема може да разчитат на централно установени планове за непрекъснатост на дейността по отношение на техните възложени на външни изпълнители функции.
49. В плановете за непрекъснатост на дейността следва да се взема предвид вероятността качеството на предоставянето на възложената на външни изпълнители критична или важна функция да се влоши, достигайки неприемливо ниво или да се преустанови. В такива планове следва също да се взема предвид потенциалното въздействие в случай на

---

²⁷ Платежните институции може също да съгласуват политиките си с тези насоки.

²⁸ Достъпни на: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->

несъстоятелност или друго неизпълнение на задължения от доставчиците на услуги и, ако е целесъобразно, на политическите рискове в юрисдикцията на доставчика на услуги.

10 Звено за вътрешен одит

50. Дейността на звеното за вътрешен одит²⁹ следва да обхваща, следвайки рисково-базиран подход, независимия преглед на дейностите, възложени на външни изпълнители. Одитният план³⁰ и програма следва да включват по-специално споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители за критични или важни функции.
51. По отношение на процеса на възлагане на дейности на външни изпълнители, посредством звеното за вътрешен одит, следва да се установи най-малкото:
- а) че рамката на институцията или платежната институция за възлагане на дейности на външни изпълнители, включително политиката за възлагане на дейности на външни изпълнители, се прилага правилно и ефективно и е в съответствие с приложимите закони и регулации, стратегията за риска и решенията на ръководния орган;
  - б) адекватността, качеството и ефективността на оценката на критичността или важността на функциите;
  - в) адекватността, качеството и ефективността на оценката на риска за споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители, както и че рисковете продължават да бъдат в съответствие с рисковата стратегия на институцията;
  - г) подходящото участие на органите за управление; и
  - д) подходящото наблюдение и управление на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители.

11 Изисквания към документацията

52. Като част от своята рамка за управление на риска институциите и платежните институции следва да поддържат актуален регистър на информацията относно всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители на институцията и, когато е приложимо, на подконсолидирано и консолидирано ниво, както е посочено в раздел 2, и следва надлежно да документират всички текущи споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, като правят разграничение между възлагане на критични или важни функции на външни изпълнители и други споразумения за възлагане на дейности

---

²⁹ По отношение на отговорностите за звеното за вътрешен одит институциите следва да правят справка с раздел 22 от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->), а платежните институции следва да правят справка с насока 5 от Насоките на ЕБО относно лицензирането на платежните институции (<https://eba.europa.eu/documents/10180/1904583/Final+Guidelines+on+Authorisations+of+Payment+Institutions+%28EBA-GL-2017-09%29.pdf>).

³⁰Вж. също Насоки на ЕБО относно процеса на надзорен преглед и оценка: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2/guidelines-for-common-procedures-and-methodologies-for-the-supervisory-review-and-evaluation-process-srep-and-supervisory-stress-testing>

на външни изпълнители. Като се вземе предвид националното законодателство, институциите следва да поддържат документацията за приключили споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители в регистъра и придружаващата документация за подходящ период.

53. Като се взема предвид дял I от настоящите насоки и при условията, определени в точка 23, буква г), за институции и платежни институции в рамките на група, за институции, които са трайно свързани с централен орган, или за институции, които са членове на една и съща институционална защитна схема, регистърът може да се поддържа централизирано.

54. Регистърът следва да включва най-малко следната информация за всички съществуващи споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители:

- а) референтен номер за всяко споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- б) началната дата и, ако е целесъобразно, следващата дата на подновяване на договора, крайната дата и/или периодите на предизвестие за доставчика на услуги и за институцията или платежната институция;
- в) кратко описание на възложената на външни изпълнители функция, включително изнесените данни, и дали лични данни (напр. чрез посочване на „да „или „не“ в отделно поле за данни) са прехвърлени или тяхната обработка е възложена на външен доставчик на услуги;
- г) категория, определена от институцията или платежната институция, която отразява естеството на функцията, описана в буква в) (напр. информационни технологии (ИТ), контролна функция), която следва да улесни идентифицирането на различните видове споразумения;
- д) името на доставчика на услуги, регистрационен номер, с който е вписан в търговския регистър, идентификационен код на правния субект (ако има такъв), седалище и други относими данни за контакт, както и наименованието на неговото дружество майка (ако има такова);
- е) държавата или държавите, в които ще се извършва услугата, включително местоположението (т.е. държавата или региона) на данните;
- ж) дали (да/не), възложената на външни изпълнители функция се счита за критична или важна, включително, ако е приложимо, кратко описание на причините, поради които възложената на външни изпълнители функция се счита за критична или важна;

- з) в случай на възлагане на външен изпълнител към доставчик на услуги в облак, услугите в облака и моделите на функциониране на облачната среда, т.е. публични/частни/хибридни/общностни, както и специфичното естество на данните, които трябва да се съхраняват, и местоположението (т.е. държави или региони), където ще се съхраняват такива данни;
- и) датата на последната оценка на критичността или важността на възложената на външен изпълнител функция.

55. За възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители, регистърът следва да включва най-малко следната допълнителна информация:

- а) институциите, платежните институции и други фирми в обхвата на пруденциалната консолидация или институционалната защитна схема, когато е приложимо, които се ползват от възлагането на дейности на външни изпълнители;
- б) дали доставчикът на услуги или подизпълнителят е част от групата или е член на институционалната защитна схема, или е собственост на институции или платежни институции в рамките на групата, или е собственост на членове на институционална защитна схема;
- в) датата на последната оценка на риска и кратко обобщение на основните резултати;
- г) лицето или органа за вземане на решения (например ръководния орган) в институцията или платежната институция, което е одобрило споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител;
- д) приложимото право към споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- е) датите на последните и следващите планирани одити, ако е приложимо;
- ж) ако е приложимо, имената на всички подизпълнители, на които се възлагат съществени части от критична или важна функция, включително държавата, в която са регистрирани подизпълнителите и в която се извършва услугата и, ако е приложимо, местоположението (т.е. държавата или региона), където ще се съхраняват данните;
- з) резултат от оценката на заменяемостта на доставчика на услуги (като лесна, трудна или невъзможна), възможността за повторно интегриране в институцията или платежната институция на критична или важна функция или въздействието от прекратяване на критични или важни функции;
- и) идентифициране на алтернативни доставчици на услуги в съответствие с буква з);

- й) дали възложената на външни изпълнители критична или важна функция подпомага бизнес операции, които са критични по отношение на бързината на изпълнение;
- к) прогнозните годишни бюджетни разходи.
56. При поискване, институциите и платежните институции следва да предоставят на разположение на компетентния орган или пълния регистър на всички съществуващи споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители³¹, или определени части от него, например информацията относно всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, попадащи в една от категориите, посочени в точка 54, буква г) от настоящите насоки (напр. всички споразумения за възлагане на дейности, свързани с ИТ). Институциите и платежните институции следва да предоставят тази информация в електронна форма, позволяваща обработка (напр. стандартен формат на база данни, стойности, разделени със запетая).
57. При поискване, институциите и платежните институции следва да предоставят на компетентния орган цялата необходима информация, за да може компетентният орган да осъществява ефективен надзор на институцията или платежната институция, включително, когато е необходимо, копие от споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител.
58. Без да се засяга член 19, параграф 6 от Директива (ЕС) 2015/2366, институциите и платежните институции следва своевременно и по подходящ начин да информират компетентните органи или да започнат надзорен диалог с компетентните органи относно планираното възлагане на критични или важни функции на външни изпълнители и/или когато възложена на външен изпълнител функция е станала критична или важна, и да предоставят най-малко информацията, посочена в точка 54.
59. Институциите и платежните институции³² следва своевременно да информират компетентните органи за съществени промени и/или силно неблагоприятни събития, свързани със сключените от тях споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, които биха могли да имат съществено въздействие върху непрекъснатото изпълнение на стопанската дейност на институциите или платежните институции.
60. Институциите и платежните институции следва да документират по подходящ начин оценките, направени съгласно дял IV, и резултатите от извършването от тях текущо наблюдение (напр. резултати от дейността на доставчика на услуги, спазване на договорените нива на обслужване, други договорни и регулаторни изисквания, актуализации на оценката на риска).

---

³¹ Вж. също насоките на ЕБО относно процеса на надзорен преглед и оценка, които са на разположение на адрес: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2>

³² Вж. също насоките на ЕБО относно докладването на значими инциденти съгласно ДПУ2, които могат да бъдат намерени на адрес: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-major-incidents-reporting-under-psd2>

Дял IV — Процес на възлагане на дейности на външни изпълнители

12 Анализ преди възлагане на дейности на външни изпълнители

61. Преди сключване на споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители, институциите и платежните институции следва:

- а) да оценят дали споразумението за възлагане на външен изпълнител се отнася до критична или важна функция, както е посочено в дял II;
- б) да оценят дали са изпълнени надзорните условия за възлагане на дейности на външни изпълнители, посочени в раздел 12.1;
- в) да идентифицират и оценят всички относими рискове на споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители в съответствие с раздел 12.2;
- г) да извършат подходяща надлежна проверка на потенциалния доставчик на услуги в съответствие с раздел 12.3;
- д) да идентифицират и оценят конфликтите на интереси, които може да възникнат при възлагане на дейности на външни изпълнители, в съответствие с раздел 8.

12.1 Надзорни условия за възлагането на дейности на външни изпълнители

62. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че възлагането на функциите за банкови дейности³³ или платежни услуги до степен, при която изпълнението на тази функция изисква лиценз или регистрация от компетентен орган в държавата членка, в която са лицензирани, към доставчик на услуги, намиращ се в същата или в друга държава членка, се извършва само ако е изпълнено едно от следните условия:

- а) доставчикът на услуги е получил лиценз или е регистриран от компетентен орган да извършва такива банкови дейности или платежни услуги; или
- б) доставчикът на услуги има право по друга причина да извършва тези банкови дейности или платежни услуги в съответствие с националната правна рамка.

63. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че възлагането на функциите по банкови дейности или платежни услуги до степен, при която изпълнението на тази функция изисква лиценз или регистрация от компетентен орган в държавата

---

³³ Вж. член 9 от ДКИ относно забраната на лица или предприятия, различни от кредитни институции, да извършват дейност по приемане на влогове или други възстановими средства от публиката.

членка, в която са лицензирани, към доставчик на услуги, намиращ се в трета държава, се осъществява само ако са изпълнени следните условия:

- а) доставчикът на услуги е лицензиран или регистриран да предоставя тази банкова дейност или платежна услуга в третата държава и се намира под надзора на съответен компетентен орган в тази трета държава (наричан по-долу „надзорен орган“);
- б) налице е подходящо споразумение за сътрудничество, например под формата на меморандум за разбирателство или споразумение в колегията, между компетентните органи, отговарящи за надзора на институцията, и надзорните органи, отговарящи за надзора на доставчика на услуги; и
- в) в споразумението за сътрудничество, посочено в буква б), следва да се гарантира, че компетентните органи имат право най-малкото:
  - i. да получават при поискване необходимата информация за изпълнение на своите надзорни задачи съгласно Директива 2013/36/ЕС, Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО;
  - ii. да получават подходящ достъп до всички данни, документи, помещения или персонал в третата държава, които са от значение за изпълнението на техните надзорни правомощия;
  - iii. да получават във възможно най-кратък срок информация от надзорния орган в третата държава за разследване на явни нарушения на изискванията на Директива 2013/36/ЕС, Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО; и
  - iv. да си сътрудничат със съответните надзорни органи в третата държава относно изпълнението в случай на нарушение на приложимите регулаторни изисквания и националното право в държавата членка. Сътрудничеството следва да включва, но не непременно да се ограничава до получаване на информация за потенциални нарушения на приложимите регулаторни изисквания от страна на надзорните органи в третата държава, веднага щом това стане практически възможно.

12.2 Оценка на риска по отношение на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители

64. Институциите и платежните институции следва да оценят потенциалното въздействие на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители върху операционния риск, следва да вземат предвид резултатите от оценката при вземане на решение дали тази функция следва да бъде възложена на доставчик на услуги и следва да предприемат подходящи стъпки, за да избегнат неоправдани допълнителни операционни рискове, преди да сключат споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители.
65. Оценката следва да включва, ако е целесъобразно, сценарии за възможни събития, свързани с риска, включително събития със значително въздействие, свързани с операционния риск. В рамките на сценарийния анализ институциите и платежните институции следва да оценят потенциалното въздействие на недоставени или неподходящи услуги, включително на рисковете, причинени от процеси, системи, хора или външни събития. Като вземат предвид принципа на пропорционалност, посочен в раздел 1, институциите и платежните институции следва да документират извършения анализ и резултатите от него и да оценят до каква степен споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител ще увеличи или ще намали техния операционен риск. Като се вземе предвид дял I, малките и несложни институции и платежните институции могат да използват качествени подходи за оценка на риска, но големите или сложни институции следва да прилагат по-усъвършенстван подход, включително, когато е приложимо, използването на данни за вътрешни и външни загуби, за да предоставят информация за сценарийния анализ.
66. В рамките на оценката на риска, институциите и платежните институции следва също да вземат предвид очакваните ползи и разходи на предложеното споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител, включително да претеглят всички рискове, които могат да бъдат намалени или да бъдат управлявани по-добре, срещу всички рискове, които може да възникнат в резултат на предложеното споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител, вземайки предвид най-малко:
- а) рискове от концентрация, включително от:
    - i. възлагане на дейности на доставчик на услуги с господстващо положение, който не е лесно заменяем; и
    - ii. множество споразумения за възлагане на дейности на един и същ доставчик на услуги или тясно свързани доставчици на услуги;
  - б) агрегираните рискове, произтичащи от възлагането на няколко функции на външни изпълнители в институцията или платежната институция, а в случай на групи от институции или институционални защитни схеми — агрегираните

рискове на консолидирана основа или на нивото на институционалната защитна схема;

- в) в случай на значими институции, присъщия риск, т.е. рискът, който може да произхожда от необходимостта за предоставяне на финансова подкрепа на доставчик на услуги в затруднение, без да има договорни задължения за това или за поемане на стопанската му дейност; и
- г) мерките, прилагани от институцията или платежната институция и от доставчика на услуги, за управление и редуциране на рисковете.

67. Когато споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители включва възможността доставчикът на услуги да възложи критични или важни функции на доставчици на услуги като подизпълнители, институциите и платежните институции следва да вземат предвид:

- а) рисковете, свързани с възлагане на подизпълнител, включително допълнителните рискове, които може да възникнат, ако подизпълнителят се намира в трета държава или в различна държава от тази на доставчика на услуги;
- б) риска, че дългите и сложни вериги на възлагане на дейности на подизпълнители намаляват способността на институциите или платежните институции да упражняват контрол върху възложената на външен изпълнител критична или важна функция и способността на компетентните органи да упражняват ефективен надзор върху тях.

68. При извършване на оценката на риска преди възлагането на дейности на външни изпълнители и по време на текущото наблюдение на резултатите от дейността на доставчика на услуги, институциите и платежните институции следва най-малко:

- а) да идентифицират и класифицират съответните функции и свързаните с тях данни и системи по отношение на тяхната чувствителност и необходимите мерки за сигурност;
- б) да извършват задълбочен рисково-базиран анализ във връзка с функциите и свързаните данни и системи, чието възлагане на външни изпълнители се разглежда или които са възложени на външни изпълнители, и да вземат мерки срещу потенциалните рискове, по-специално операционните рискове, включително правните рискове, рисковете, свързани с ИКТ, рисковете, свързани с нормативното съответствие и репутационния риск, както и ограниченията по отношение на контрола, свързани с държавите, в които се или може да се предоставят услугите, възложени на външни изпълнители, и в които се съхраняват или е вероятно да се съхраняват данните;

- в) да вземат предвид последиците във връзка с местоположението, където е установен доставчикът на услуги (в рамките на ЕС или извън него);
- г) да вземат предвид политическата стабилност и състоянието на сигурността на въпросните юрисдикции, включително:
  - i. действащото законодателство, включително законите за защита на данните;
  - ii. действащите разпоредби относно принудителното изпълнение; и
  - iii. правните разпоредби в областта на несъстоятелността, които биха били приложими в случай на неизпълнение на задълженията на доставчика на услуги, и ограниченията, които биха възникнали по-специално във връзка със спешното възстановяване на данните на институцията или платежната институция;
- д) да определят и избират подходящо ниво за защита на поверителността на данните, на непрекъснатост на дейностите, възлагани на външни изпълнители и на интегрираността и проследимостта на данните и системите в контекста на планираното възлагане на дейности на външен изпълнител. Институциите и платежните институции трябва също да разгледат конкретни мерки, необходими за данните в движение, данните в оперативната памет и пасивните данни, например употребата на криптиращи технологии в комбинация с подходяща архитектура за управление на ключове;
- е) да преценят дали доставчикът на услуги е дъщерно предприятие или предприятие майка на институцията, дали е включен в обхвата на счетоводна консолидация, или е член или е собственост на институции, които са част от институционална защитна схема, и ако е така, до каква степен институцията го контролира или е в състояние да повлияе на неговите действия в съответствие с раздел 2.

12.3 Надлежна проверка

- 69. Преди да сключат споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител и като имат предвид операционните рискове, свързани с функцията, която ще бъде възложена на външни изпълнители, институциите и платежните институции следва да гарантират в процеса на подбор и оценка, че доставчикът на услуги е подходящ.
- 70. По отношение на критичните и важни функции институциите и платежните институции следва да гарантират, че доставчикът на услуги има бизнес репутация, подходящи и достатъчни способности, експертен опит, капацитет, ресурси (напр. човешки, ИТ, финансови), организационна структура и, ако е приложимо, необходимото(ите) регулаторно(и) лиценз(и) или регистрация(и) за извършване на критична или важна функция по надежден и професионален начин, за да изпълни своите задължения в рамките на срока на проекта на договор.

71. Допълнителните фактори, които трябва да се вземат под внимание, когато се извършва надлежна проверка на потенциален доставчик на услуги, включват, но не се ограничават до:
- а) неговия бизнес модел, естество, мащаб, сложност, финансово състояние и структура на собственост на групата;
  - б) дългосрочните отношения с доставчици на услуги, които вече са били оценени и предоставят услуги за институцията или платежната институция;
  - в) дали доставчикът на услуги е предприятие майка или дъщерно предприятие на институцията или платежната институция, дали е част от счетоводния обхват на консолидацията на институцията, или е член или собственост на институции, които са част от една и съща институционална защитна схема, към която институцията принадлежи;
  - г) дали доставчикът на услуги е обект на надзор от компетентни органи, или не.
72. Когато възлагането на дейности на външни изпълнители включва обработка на лични или поверителни данни, институциите и платежните институции следва да се уверяват, че доставчикът на услуги прилага подходящи технически и организационни мерки за защита на данните.
73. Институциите и платежните институции следва да предприемат подходящи стъпки, за да гарантират, че доставчиците на услуги действат по начин, който съответства на техните ценности и етичен кодекс. По-специално, по отношение на доставчиците на услуги, намиращи се в трети държави, и ако е приложимо, техните подизпълнители, институциите и платежните институции следва да се уверяват, че доставчикът на услуги действа по етичен и социално отговорен начин и спазва международните стандарти за правата на човека (напр. Европейската конвенция за правата на човека), опазването на околната среда и подходящите условия на труд, включително забраната на детския труд.

13 Договорна фаза

74. Правата и задълженията на институцията, платежната институция и доставчика на услуги следва да бъдат ясно разпределени и изложени в писмено споразумение.
75. Споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители за критични или важни функции следва да съдържа най-малко:
- а) ясно описание на функциите, които ще бъдат възложени на външни изпълнители;
  - б) началната и крайната дата, ако е приложимо, на споразумението и сроковете на предизвестие за доставчика на услуги и институцията или платежната институция;
  - в) приложимото право на споразумението;
  - г) финансовите задължения на страните;
  - д) дали е разрешено възлагането на подизпълнител на критична или важна функция или на съществена част от нея и ако е така, условията, посочени в раздел 13.1, на които съответства възлагането на подизпълнител;
  - е) местоположението (местоположенията) (т.е. регионите или държавите), където ще се предоставят критични или важни функции, и/или където ще се съхраняват и обработват съответните данни, включително възможното местоположение за съхранение и условията, които трябва да бъдат изпълнени, включително изискването за уведомяване на институцията или платежната институция, ако доставчикът на услуги предложи да промени местоположението (местоположенията);
  - ж) когато е приложимо, разпоредби относно достъпността, наличността, целостта, поверителността и безопасността на съответните данни, както е посочено в раздел 13.2;
  - з) правото на институцията или платежната институция да извършва редовно наблюдение на дейността на доставчика на услуги;
  - и) договорените нива на обслужване, които следва да включват точни количествени и качествени показатели за изпълнение за възложената на външни изпълнители функция, за да се даде възможност за своевременно наблюдение, така че да могат да се предприемат своевременно подходящи коригиращи действия, ако договорените нива на обслужване не са изпълнени;
  - й) задълженията на доставчика на услуги за докладване на институцията или платежната институция, включително съобщаването от доставчика на услуги за всяко развитие, което може да има съществено въздействие върху способността на доставчика на услуги да изпълнява ефективно критичната или важна функция

в съответствие с договорените нива на обслужване и при спазване на приложимите закони и регулаторни изисквания и, ако е целесъобразно, задълженията за представяне на докладите на функцията за вътрешен одит на доставчика на услуги;

- к) дали доставчикът на услуги следва да направи задължителна застраховка срещу определени рискове и, ако е приложимо, необходимото ниво на застрахователното покритие;
- л) изискванията за въвеждане и тестване на планове за действие при извънредни ситуации;
- м) разпоредби, с които се гарантира, че в случай на несъстоятелност, реструктуриране или прекратяване на стопанската дейност на доставчика на услуги има достъп до данните, които са собственост на институцията или платежната институция;
- н) задължението на доставчика на услуги да сътрудничи на компетентните органи и органите за реструктуриране на институцията или платежната институция, включително други лица, назначени от тях;
- о) за институциите — ясно посочване на правомощията на националния орган за реструктуриране, и по-специално на членове 68 и 71 от Директива 2014/59/ЕС (ДВПБ), и по-специално описание на „съществените задължения“ по договора по смисъла на член 68 от същата директива;
- п) неограниченото право на институциите, платежните институции и компетентните органи да проверяват и одитират доставчика на услуги по-специално по отношение на критични или важни функции, възложени на външни изпълнители, както е посочено в раздел 13.3;
- р) правата на прекратяване, както е посочено в раздел 13.4.

13.1 Възлагане на подизпълнители на критични или важни функции

- 76. В споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители следва да се посочва дали е разрешено възлагане на подизпълнители на критични или важни функции или на съществени части от тях.
- 77. Ако е разрешено възлагане на подизпълнители на критични или важни функции, институциите и платежните институции следва да определят дали частта от функцията, която бъде възложена на подизпълнител, сама по себе си е критична или важна (т.е. съществена част от критичната или важна функция) и, ако е така, да я впишат в регистъра.

78. Ако е разрешено възлагане на подизпълнители на критични или важни функции, в писменото споразумение следва:

- а) да се посочват всички видове дейности, които са изключени от възлагане на подизпълнители;
- б) да се определят условията, които трябва да бъдат спазени в случай на възлагане на подизпълнител;
- в) да се посочва, че доставчикът на услуги е длъжен да извършва контрол над услугите, възложени на подизпълнители, за да гарантира, че всички договорни задължения между доставчика на услуги и институцията или платежната институция се спазват постоянно;
- г) да се изисква доставчикът на услуги да получи предварително изрично или общо писмено разрешение от институцията или платежната институция, преди да възложи данните на подизпълнител;³⁴
- д) да включва задължение доставчикът на услуги да информира институцията или платежната институция за всяко планирано подизпълнение или за съществени изменения в него, по-специално когато това би могло да засегне способността на доставчика на услуги да изпълнява своите отговорности съгласно споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители. Това включва планирани значителни промени по отношение на подизпълнителите и на периода за уведомяване; по-специално периодът за уведомяване, който ще бъде определен, следва да дава възможност институцията или платежната институция най-малко да извършат оценка на риска на предложените промени и да възразят срещу промените, преди планираното възлагане на подизпълнител, или срещу влизането в сила на неговите съществени промени;
- е) да се гарантира, когато е приложимо, че институцията или платежната институция имат право да възразят срещу планираното възлагане на подизпълнител или на съществени промени, или че се изисква изрично съгласие;
- ж) да се гарантира, че институцията или платежната институция имат договорно право да прекратят споразумението в случай на неоснователно възлагане на подизпълнител, например когато подизпълнителят значително увеличава рисковете за институцията или платежната институция, или когато доставчикът на услуги възлага дейности на подизпълнител, без да е уведомил институцията или платежната институция.

79. Институциите и платежните институции следва да се споразумеят да възлагат дейности на подизпълнител само ако подизпълнителят се задължи:

---

³⁴ Вж. член 28 от Регламент (ЕС) 2016/679.

- а) да спазва всички приложими закони, регулаторни изисквания и договорни задължения; и
- б) да предостави на институцията, на платежната институция и на компетентния орган същите договорни права на достъп и одит като тези, предоставени от доставчика на услуги.

80. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че доставчикът на услуги упражнява подходящ контрол над подизпълнителите в съответствие с политиката, определена от институцията или платежната институция. Ако има вероятност предложеното възлагане на дейности на подизпълнител да окаже съществени неблагоприятни последици върху споразумението за възлагане на дейности във връзка с критична или важна функция или ако то би довело до съществено увеличаване на риска, включително когато условията по точка 79 не биха били изпълнени, институцията или платежната институция следва да упражнят правото си да възразят срещу възлагането на подизпълнител, ако това право бъде договорено, и/или да прекратят договора.

13.2 Сигурност на данните и системите

81. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че доставчиците на услуги отговарят, когато е приложимо, на съответните стандарти за сигурност на информационните технологии.
82. Ако е уместно (например в контекста на възлагане на външни изпълнители на дейности в облак или друго възлагане на дейности, свързани с ИКТ), институциите и платежните институции следва да определят изискванията за сигурност на данните и системата в рамките на договореностите за възлагане на дейности на външен изпълнител и постоянно да наблюдават спазването на тези изисквания.
83. В случай на възлагане на дейности на доставчици на услуги в облак и на други споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, които включват обработка или прехвърляне на лични или поверителни данни, институциите и платежните институции следва да възприемат рисково-базиран подход за местоположението на съхранение на данни и за обработване на данни (т.е. държава или регион) и съображения за информационна сигурност.
84. Без да се засягат изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679, институциите и платежните институции, при възлагането на дейности на външни изпълнители (по-специално от трети държави), следва да се вземат предвид различията в националните разпоредби по отношение на защитата на данните. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители включва задължението доставчикът на услуги да защитава поверителна, лична или чувствителна по друга причина информация и да спазва всички правни изисквания относно защитата на данни, които се прилагат за институцията или платежната

институция (напр. защита на личните данни, както и че се спазват задълженията за опазване на банковата тайна или сходни правни задължения за поверителност по отношение на информацията за клиентите, ако е приложимо).

13.3 Права за достъп, информация и одит

85. В рамките на писменото споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител институциите и платежните институции следва да гарантират, че звеното за вътрешен одит може да извършва преглед на функцията, възложена на външни изпълнители, посредством рисково-базиран подход.
86. Независимо от критичността или важността на възложената на външен изпълнител функция, писмените споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители между институциите и доставчиците на услуги следва да се позовават на събирането на информация и правомощията за разследване на компетентните органи и органите за реструктуриране, съгласно член 63, параграф 1, буква а) от Директива 2014/59/ЕС и член 65, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС по отношение на доставчиците на услуги, установени в държава членка, и следва също да гарантират тези права по отношение на доставчиците на услуги, установени в трети държави.
87. По отношение на възлагането на дейности на външни изпълнители, свързани с критични или важни функции, институциите и платежните институции следва в рамките на писменото споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител да гарантират, че доставчикът им предоставя, както и на техните компетентни органи, включително органите за реструктуриране, както и на всяко друго лице, определено от тях или от компетентните органи, следното:
- а) пълен достъп до всички относими търговски помещения (напр. централни офиси и оперативни центрове), включително пълния обхват на съответните устройства, системи, мрежи, информация и данни, използвани за предоставяне на възложената на външния изпълнител функция, включително свързана финансова информация, до персонала и външните одитори на доставчика на услуги („права за достъп и информация“); и
  - б) неограничени права за проверка и одит, свързани със споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител („права за одит“), за да им се даде възможност да извършват наблюдение на споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител, и да се гарантира спазването на всички приложими регулаторни и договорни изисквания.
88. За възлагането на дейности на външни изпълнители по отношение на функции, които не са критични или важни, институциите и платежните институции следва да гарантират правата за достъп и одит, както е посочено в точка 87, букви а) и б) и в раздел 13.3, въз основа на рисково-базиран подход, като се има предвид естеството на възложената на

външни изпълнители функция и свързаните с нея операционни рискове и репутационни рискове, възможността за промяна на мащаба, потенциалното въздействие върху непрекъснатото изпълнение на дейностите и срока на договора. Институциите и платежните институции следва да имат предвид, че с течение на времето функциите могат да станат критични или важни.

89. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител или всяко друго договорно споразумение не възпрепятства или не ограничава ефективното упражняване на права за достъп и за одит от институциите, от компетентните органи или от определените от тях трети страни да упражняват тези права.
90. Институциите и платежните институции следва да упражняват своите права за достъп и одит, да определят честотата на одита и областите, които трябва да бъдат одитирани, на базата на рисков-базиран подход и да се придържат към приложимите, общоприети, национални и международни одиторски стандарти.³⁵
91. Без да се засяга крайната отговорност на институциите и платежните институции във връзка със споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители, те може да използват:
- а) съвместни одити, организирани заедно с други клиенти на същия доставчик на услуги и провеждани от тях и от тези клиенти или от трета страна, определена от тях, за по-ефективно използване на ресурсите за одит и намаляване на организационната тежест върху клиентите и върху доставчика на услуги;
  - б) сертификати и одиторски доклади от трети страни или от вътрешния одит, предоставени от доставчика на услуги.
92. За възлагането на критични или важни функции, институциите и платежните институции следва да преценят дали сертификатите и докладите на трети страни, посочени в точка 91, буква б), са подходящи и достатъчни, за да отговарят на техните регулаторни задължения, и не следва да разчитат единствено на такива доклади с течение на времето.
93. Институциите и платежните институции следва да използват метода, посочен в точка 91, буква б), само ако:
- а) са удовлетворени от одитния план за възложената на външни изпълнители функция;
  - б) подсигурят, че обхватът на сертификата или одиторския доклад обхваща системите (т.е. процеси, приложения, инфраструктура, центрове за данни и др.) и

---

³⁵ За институции вж. раздел 22 от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление: <https://eba.europa.eu/documents/10180/1972987/Final+Guidelines+on+Internal+Governance+%28EBA-GL-2017-11%29.pdf/eb859955-614a-4afb-bdcd-aaa664994889>

основните контролни механизми, установени от институцията или платежната институция, както и спазването на съответните регулаторни изисквания;

- в) извършват текущо задълбочена оценка на съдържанието на сертификатите или одитните доклади и проверяват дали докладите или сертификатите не са неактуални;
- г) подсигурят, че ключовите системи и контролни механизми ще бъдат обхванати в бъдещите версии на сертификата или одиторския доклад;
- д) са удовлетворени от правоспособността на сертифициращия или одитиращата страна (напр. по отношение на редуването на сертифициращото или одиторското дружество, квалификациите, експертния опит, повторното изпълнение/потвърждаването на доказателствата в базисния одитен файл);
- е) се уверяват, че сертификатите се издават, а одитите се извършват въз основа на широко признати приложими професионални стандарти и включват проверка на оперативната ефективност на въведените основни контролни механизми;
- ж) имат договорното право да поискат разширяване на обхвата на сертификатите или одиторските доклади до други относими системи и контролни механизми; броят и честотата на такива искания за промяна на обхвата следва да бъдат разумни и оправдани от гледна точка на управлението на риска; и
- з) запазват договорно право да извършват индивидуални одити по своя преценка по отношение на възлагането на критични или важни функции на външен изпълнител.

94. В съответствие с насоките на ЕБО относно оценката на риска в областта на ИКТ в рамките на процеса на надзорен преглед и оценка (ПНПО), институциите следва, когато е уместно, да гарантират, че са в състояние да извършват тестове за пробив в сигурността, за да оценят ефективността на прилаганите мерки и процеси в областта на киберсигурността и вътрешната сигурност на ИКТ.³⁶ Като се има предвид дял I, платежните институции следва също да имат вътрешни механизми за контрол на ИКТ, включително мерки за контрол на сигурността на ИКТ и мерки за редуциране.

95. Преди планирано посещение на място институциите, платежните институции, компетентните органи и одиторите или трети страни, действащи от името на институцията, платежната институция или компетентните органи, следва да уведомят в разумен срок доставчика на услуги, освен ако това не е възможно поради извънредна или кризисна ситуация, или би довело до ситуация, в която одитът вече не би бил ефективен.

---

³⁶ вж. също Насоки на ЕБО относно риска, свързан с информационните и комуникационните технологии (ИКТ): <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1841624/Final+Guidelines+on+ICT+Risk+Assessment+under+SREP+%28EBA-GL-2017-05%29.pdf/ef88884a-2f04-48a1-8208-3b8c85b2f69a>

96. Когато се извършват одити в среда с множество клиенти, следва да се вземат мерки, за да се гарантира, че рисковете за средата на друг клиент (напр. въздействие върху нивото на обслужване, наличността на данните, аспектите на поверителността) са избегнати или редуцирани.
97. Когато споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители има висока степен на техническа сложност, например в случай на възлагане на дейности в облак, институцията или платежната институция следва да се уверят, че лицата, извършващи одита — било то вътрешни одитори, групата от одитори или външни одитори, действащи от тяхно име — разполага с подходящи и относими умения и знания, за да извършва ефективни одити и/или оценки. Същото се отнася и за всички служители на институцията или платежната институция, които извършват преглед на сертификати от трети страни или одити, извършвани от доставчиците на услуги.

13.4 Права на прекратяване

98. Споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители следва изрично да позволява на институцията или платежната институция да прекратят споразумението, в съответствие с приложимото право, включително в следните случаи:
- а) когато доставчикът на възложените на външен изпълнител функции е в нарушение на приложимите закони, регулаторни или договорни разпоредби;
  - б) когато са установени пречки, които могат да влошат изпълнението на възложената на външния изпълнител функция;
  - в) когато са налице съществени промени, засягащи споразумението за възлагане на външен изпълнител или доставчика на услуги (напр. възлагане на подизпълнител или замяна на подизпълнители);
  - г) когато са налице слабости по отношение на управлението и сигурността на поверителни, лични или чувствителни по друга причина данни или информация; и
  - д) когато са дадени инструкции от компетентния орган на институцията или на платежната институция, напр. в случай че в резултат на споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител компетентният орган вече не може да упражнява ефективен надзор върху институцията или платежната институция.
99. Споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители следва да улеснява прехвърлянето на възложената на външен изпълнител функция към друг доставчик на услуги или нейното повторно включване в институцията или платежната институция. За тази цел в писменото споразумение за възлагане на дейности на външен изпълнител следва:

- а) ясно да са определени задълженията на съществуващия доставчик на услуги, в случай на прехвърляне на възложената функция на друг доставчик на услуги или обратно на институцията или платежната институция, включително обработването на данни;
- б) да е определен подходящ преходен период, през който доставчикът на услуги, след прекратяването на споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител, би продължил да предоставя възложената функция, за да намали риска от прекъсване; и
- в) да включва задължение за доставчика на услуги да подпомага институцията или платежната институция в правилното прехвърляне на функцията в случай на прекратяване на споразумението за възлагане на дейности на външен изпълнител.

14 Контрол на възложените на външни изпълнители функции

- 100. Институциите и платежните институции следва постоянно да наблюдават работата на доставчиците на услуги по отношение на всички споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, следвайки рисково-базиран подход, като основният акцент се поставя върху възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители, включително гарантирането на наличност, цялост и сигурност на данните и информацията. Когато рискът, естеството или мащабът на възложена на външен изпълнител функция се е променил съществено, институциите и платежните институции следва да направят преоценка на критичността или важността на тази функция в съответствие с раздел 4.
- 101. Институциите и платежните институции следва да прилагат необходимите умения, грижа и внимание при наблюдението и управлението на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители.
- 102. Институциите следва редовно да актуализират своята оценка на риска в съответствие с раздел 12.2 и периодично да докладват на ръководния орган за идентифицираните рискове по отношение на възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители.
- 103. Институциите и платежните институции следва да наблюдават и управляват своите вътрешни рискове от концентрация, породени от споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, като вземат предвид раздел 12.2 от настоящите насоки.
- 104. Институциите и платежните институции следва текущо да гарантират, че споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители постигат съответните резултати и стандарти за качество в съответствие със своите политики, като основният акцент е върху възложени на външни изпълнители критични или важни функции, като:

- а) се уверяват, че получават подходящи доклади от доставчиците на услуги;
- б) оценяват резултатите от работата на доставчиците на услуги, използвайки инструменти като ключови показатели за изпълнение, ключови показатели за контрол, доклади за предоставянето на услуги, самосертифициране и независими прегледи; и
- в) преглед на цялата относима информация, получена от доставчика на услуги, включително доклади относно мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността и тестване.

105. Институциите следва да предприемат подходящи мерки, ако установят недостатъци при предоставянето на възложената на външни изпълнители функция. По-специално институциите и платежните институции следва да предприемат последващи действия по отношение на всички признаци, че доставчиците на услуги не извършват ефективно или в съответствие с приложимите закони и регулаторни изисквания възложената на външни изпълнители критична или важна функция. Ако бъдат установени недостатъци, институциите и платежните институции следва да предприемат подходящи ответни или коригиращи действия. Тези действия може да включват прекратяване на споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители с незабавно действие, ако е необходимо.

15 Стратегии за изход

106. Институциите и платежните институции следва да разполагат с документирана стратегия за изход, когато възлагат критични или важни функции, която е в съответствие с тяхната политика за възлагане на дейности на външни изпълнители и планове за непрекъснатост на дейността,³⁷ като отчитат най-малко възможността за:

- а) прекратяване на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- б) неизпълнение на задължения от страна на доставчика на услуги;
- в) влошаване на качеството на предоставяната функция и на действителните или потенциалните нарушения на стопанската дейност, дължащи се на неподходящо или неуспешно осигуряване на функцията;
- г) новопоявили се съществени рискове за правилното и непрекъснато предоставяне на функцията.

---

³⁷ Институциите, в съответствие с изискванията на член 85, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС и дял VI от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление, а платежните институции следва да разполагат с подходящи планове за непрекъснатост на дейността по отношение на възлагането на критични или важни функции на външни изпълнители.

107. Институциите и платежните институции следва да гарантират, че са в състояние да излязат от споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители без неоправдано прекъсване на стопанската им дейност, без ограничаване на спазването от тях на регулаторните изисквания и без да се нарушава непрекъснатостта и качеството на предоставянето на услуги на клиентите. За тази цел те следва:

- а) да разработят и въведат планове за изход, които са всеобхватни, документирани и, когато е целесъобразно, тествани в достатъчна степен (напр. чрез извършване на анализ на потенциалните разходи, въздействия, ресурси и времеви последици от прехвърлянето на възложената на външен изпълнител услуга на алтернативен доставчик); и
- б) да идентифицират алтернативни решения и да разработват планове за прехвърляне, за да позволят на институцията или платежната институция да пренесат възложените функции и данни от доставчика на услуги и да ги прехвърлят към алтернативни доставчици или обратно към институцията или платежната институция, или да предприемат други мерки, които гарантират непрекъснатото предоставяне на критична или важна функция или стопанска дейност по контролиран и тестван в достатъчна степен, като се вземат предвид предизвикателствата, които могат да възникнат поради местоположението на данните, и като се вземат необходимите мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността по време на преходната фаза.

108. Когато разработват стратегии за изход, институциите и платежните институции следва:

- а) да определят целите на стратегията за изход;
- б) да извършват анализ на въздействието върху стопанската дейност, който е пропорционален на риска от възложените на външни изпълнители процеси, услуги или дейности, с цел да се определи какви човешки и финансови ресурси ще бъдат необходими за изпълнение на плана за изход и колко време ще отнеме;
- в) да определят роли, отговорности и достатъчно ресурси за управление на плановете за изход и за прехвърлянето на дейностите;
- г) да определят критериите за успех при прехвърлянето на възложените на външни изпълнители функции и данни; и
- д) да определят показателите, които ще се използват при наблюдението на споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители (както е посочено в раздел 14), включително показатели, указващи недопустими нива на обслужване, които следва да водят до изход.

Дял V — Насоки относно възлагането на дейности на външни изпълнители, предназначени за компетентните органи

109. При установяване на подходящи методи за наблюдение на спазването от страна на институциите и платежните институции на условията за първоначалния лиценз, компетентните органи се стремят да определят дали споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители водят до съществена промяна на условията и задълженията, свързани с първоначалния лиценз на институциите и платежните институции.
110. Компетентните органи следва да бъдат сигурни, че могат ефективно да упражняват надзор върху институциите и платежните институции, включително че институциите или платежните институции са гарантирали, че в рамките на тяхното споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители, доставчиците на услуги са задължени да предоставят права на одит и достъп на компетентния орган и на институцията в съответствие с раздел 13.3.
111. Анализът на рисковете на институциите, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители, следва да се извършва поне в рамките на ПНПО или, по отношение на платежните институции, като част от други надзорни процедури, включително специални искания, или по време на проверки на място.
112. В допълнение към информацията, записана в регистъра, както е посочено в раздел 11, компетентните органи може да поискат от институциите и платежните институции допълнителна информация, по-специално за критични или важни споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители, например:
- а) подробния анализ на риска;
  - б) дали доставчикът на услуги има план за непрекъснатост на дейността, който е подходящ за услугите, предоставяни на възлагащата институция или платежната институция;
  - в) стратегията за изход, предвидена за случаи, в които споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители бъде прекратено от някоя от страните или ако е налице прекъсване на предоставянето на услуги; и
  - г) наличните ресурси и мерки за подходящо наблюдение на дейностите, възложени на външни изпълнители.
113. В допълнение към информацията, изисквана съгласно раздел 11, компетентните органи може да изискват от институциите и платежните институции да предоставят подробна информация относно всяко споразумение за възлагане на дейности на външни изпълнители, дори ако съответната функция не се счита за критична или важна.

114. Компетентните органи следва да правят оценка на следното, въз основа на рисково-базиран подход:

- а) дали институциите и платежните институции наблюдават и управляват по подходящ начин, по-специално критичните или важните споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- б) дали институциите и платежните институции разполагат с достатъчно ресурси за наблюдение и управление на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- в) дали институциите и платежните институции идентифицират и управляват всички относими рискове; и
- г) дали институциите и платежните институции идентифицират, оценяват и управляват по подходящ начин конфликтите на интереси по отношение на споразуменията за възлагане на дейности на външни изпълнители, например в случай на възлагане на външни изпълнители в рамките на групата или възлагане на дейности на външни изпълнители в рамките на същата институционална защитна схема.

115. Компетентните органи следва да гарантират, че институциите и платежните институции в ЕС/ЕИП не функционират като „празна черупка“, включително в ситуации, при които институциите използват огледални транзакции или вътрешногрупови транзакции, за да прехвърлят част от пазарния риск и кредитния риск на субект, който не е от ЕС/ЕИП, и следва да гарантират, че разполагат с подходящи правила за управление на риска, за идентифициране и управление на своите рискове.

116. В рамките на оценката си компетентните органи следва да вземат предвид всички рискове, и по-специално:³⁸

- а) операционните рискове³⁹, произтичащи от споразумението за възлагане на дейности на външни изпълнители;
- б) репутационните рискове;
- в) присъщия риск за институцията да се наложи да финансира допълнително доставчик на услуги, изпитващ затруднения, без да има договорни задължения за това, в случай на значими институции;

---

³⁸ За институциите, за които се прилага Директива 2013/36/ЕС, вж. също насоките на ЕБО относно процеса на надзорен преглед и оценка: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2>

³⁹ Вж. също насоките на ЕБО относно риска, свързан с информационните и комуникационните технологии (ИКТ): <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1841624/Final+Guidelines+on+ICT+Risk+Assessment+under+SREP+%28EBA-GL-2017-05%29.pdf/ef88884a-2f04-48a1-8208-3b8c85b2f69a>

- г) рисковете от концентрация от страна на институцията, включително на консолидирана основа, причинени от множество споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители с един доставчик на услуги или тясно свързани доставчици на услуги или от множество споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители в рамките на една и съща сфера на дейност;
- д) рисковете от концентрация на секторно равнище, напр. когато множество институции или платежни институции използват един доставчик на услуги или малка група доставчици на услуги;
- е) степента, в която институцията или платежната институция извършват контрол върху доставчика на услуги или имат възможността да оказват влияние върху неговите действия, намаляването на рисковете, които могат да възникнат в резултат на по-високото ниво на контрол, и дали доставчикът на услуги е включен в консолидирания надзор над групата; и
- ж) конфликти на интереси между институцията и доставчика на услуги.

117. Когато се установят рискове от концентрация, компетентните органи следва да наблюдават развитието на тези рискове и да оценяват тяхното потенциално въздействие върху други институции и платежни институции, както и върху стабилността на финансовия пазар; компетентните органи следва да информират, когато е целесъобразно, органа за реструктуриране за новите потенциално критични функции⁴⁰, които са определени по време на тази оценка.

118. Когато има опасения, водещи до заключението, че дадена институция или платежна институция вече не разполага с надеждни правила за управление или не спазва регулаторните изисквания, компетентните органи следва да предприемат подходящи действия, които може да включват ограничаване на обхвата на възложените на външни изпълнители функции, или да налагат изход от едно или повече споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители. По-специално, като се има предвид необходимостта от непрекъснатост на дейността на институцията или платежната институция, може да се наложи отмяна на договори, ако надзорът и прилагането на регулаторните изисквания не могат да се осигурят чрез други мерки.

119. Компетентните органи следва да бъдат уверени, че са в състояние да извършват ефективен надзор, по-специално когато институциите и платежните институции възлагат критични или важни функции на външни изпълнители, които се извършват извън ЕС/ЕИП.

---

⁴⁰ Съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 35 от ДВПБ.